

વિપશ્યના

સાધકોનું માસિક પ્રેરણાપત્ર

બુદ્ધવર્ષ 2553 ❖ ફાલ્ગુન પૂર્ણિમા ❖ 28 ફેબ્રુઆરી 2010 ❖ વર્ષ - 10 ❖ અંક - 11 ❖ સળંગ અંક - 119

ધમ્મવાણી

હતિથિ મિસ્સે કુતો સીલં. મંસ ભક્ષકુતો દયા ।
સુરાપાને કુતો સચ્ચં, મહાલોભે કુતો હિરી ।
મહાનન્દે કુતો સિપ્પં, મહાક્રોધે કુતો ઘનં ॥

સ્ત્રી સંસર્ગમાં ડૂબેલા ભિક્ષુમાં શીલ ક્યાંથી હોય ? માંસ ભક્ષણ કરનારામાં દયા ક્યાંથી હોય ? સુરાપાન કરનારામાં સત્ય ક્યાંથી હોય ? મહાલોભમાં ડૂબેલામાં દયા ક્યાંથી હોય ? મહાતદ્વિલ આળસુ પાસે કલા ક્યાંથી હોય ? મહાક્રોધી પાસે ધન ક્યાંથી હોય ?

કોધનો ત્યાગ

હે મારા મન !

કેટલો સમય વીતી ગયો, પણ હજુ સુધી તારી ખટખટ ન મટી. તારી ભીતરમાં ક્રોધના અંગારા હજુ સુધી સળગી રહ્યા છે. અરે ! આ અંગારામાં તું કેવું બળી રહ્યું છે ! કેટલું દુઃખી છે, આ બળતરાથી ? છતાં પણ કેટલું દુર્બોધ છે રે તું ? પોતાની ભીતર ધરિ ધરિ આ આગને સળગાવતું જ જાય છે. જ્યાં લગી તેને શાંત કરવાનો કોઈ ઉપાય નહિ કરે ત્યાં લગી તો આ આગ પોતાના સ્વભાવથી શને : (ધીમે ધીમે) વધતી જશે. કોઈએ યોગ્ય જ કહ્યું છે,

સિને સિપ્પં સિને ઘનં સિને પબ્બતમારુહં ।

સિને કામસ્સ કોધસ્સ ઇમે બચ્ચ સિને સિને ॥

શને : (ધીમે ધીમે) જ કલાજ્ઞાન વધે છે. શને : ધન વધે છે. શને : પર્વતારોહણ થાય છે શને : કામ અને ક્રોધ વધે છે. આ રીતે પાંચેય શને : (ધીમે ધીમે) જ વધે છે. જેવી રીતે આગ જાતે જ પોતાને માટે નવું નવું ઇંધણ લઈને શને : (ધીમે ધીમે) વધતી જ રહે છે. તેવી જ રીતે સ્વયંમેય વધતાં રહ્યું તે ક્રોધનો સહજ સ્વભાવ છે.

અપ્પો હુત્વા बहु होति वडकते सो अखन्तिजो ।

અશાંતિથી ઉત્પન્ન થનારો ક્રોધ થોડામાંથી વધીને ઘણો થતો જ રહે છે.

आसङ्गी बहुपायासो तस्मा कोधं न रोचये ।

તેનો સંગ બહુ દુઃખદાયી છે. એવો અનર્થકારી, પાપી ક્રોધ ક્યા સમજદાર માટે રુચિકર હોઈ શકે, ભલા ? પરંતુ તારા જેવા અણસમજુ તેને વધારવામાં જ મંડ્યા રહે છે. તેઓ સમજવા જ નથી પામતા કે આનું કેવડું મોટું દુષ્પરિણામ આવવાનું છે ?

वाणिजानं यथा नावा अप्यमाणभरा गरु ।

અતિભારં સમાદાય અણવે અવસીદતિ ॥

एवमेव नरो पापं कोध थोकम्पि आधिनां ।

અતિભારં સમાદાય નિરયે અવસીદતિ ॥

જેવી રીતે કોઈ વાણિયાની થોડા વજનવાળી નાવમાં અતિ અધિક ભાર ભરી દેવાથી તે સમુદ્રમાં ડૂબી જાય છે. તેવી જ રીતે થોડો થોડો પાપ-ભાર વધારતાં વધારતાં અણસમજુ વ્યક્તિ અતિભારને કારણે દુર્ગતિઓમાં ડૂબી જાય છે.

હોવું તો એ જોઈએ કે જે પ્રકારે સોની ધરિ ધરિ ચાંદીનો થોડો થોડો મેલ દૂર કરે છે, તેવી જ રીતે સમજદાર માણસ સત્પ્રયત્ન દ્વારા ક્ષણપ્રતિક્ષણ પોતાના મનનો થોડો થોડો મેલ દૂર કરે. તેને દ્વેષહીન બનાવે, ક્રોધહીન બનાવે, પાપહીન બનાવે.

अनुपुब्बेन मेघावी थोकथोकं खणे खणे ।

કમ્મારો રજતસ્સેવ નિદ્ધમે મલમત્તનો ॥

પરંતુ, તું તો એટલું અણસમજુ છે કે પોતાના મેલને ક્ષમશ : ઓછો કરવાને બદલે તેને ક્ષમશ : વધારતો જ જાય છે. અને પરિણામ સ્વરૂપ આ આગથી પોતાની જાતને સંતપ્ત જ કરતો જાય છે. તારી ભીતર આ જે આગ ઉત્પન્ન થઈ છે, તે બીજા કોઈને બાળે કે ન બાળે, તને તો જરૂર બાળશે જ.

कङ्कस्मिं मत्थमानस्मिं पावको नाम जायति

તમેવ કઠ્ઠં ડહતિ યસ્મા સો જાયતે ગિનિ

જે રીતે કોઈ કાષ્ઠને પરસ્પર ઘસતાં તેમાં થયેલી આગ એ જ કાષ્ઠને બાળે છે, તેવી જ રીતે તારી ભીતર કોઈની પણ સાથેના ઘર્ષણથી ઉત્પન્ન થયેલો આ ક્રોધાગ્નિ તને જ બાળી રહ્યો છે.

કોઈ મૂર્ખ, અજાણ, અબોધ સાથે તારે એવો ઝઘડો થઈ ગયો, જેના પરિણામસ્વરૂપ તારી ભીતર આ ક્રોધનો અગ્નિ જાગૃત થઈ ગયો, પરંતુ, તું પણ કંઈ ઓછું અબુધ નથી કે આ આગમાં હજુ સુધી બળતું જ જાય છે.

एवं मन्दस्स पोसस्स बालस्स अविजानतो ।

સારમ્મા જાયતે કોધો સોપિ તેનેવ દહ્યતિ ॥

ભલે ગમે તે મંદબુદ્ધિ, અબોધ વ્યક્તિ સાથેના ઝઘડાથી તારી ભીતર આગ સળગી ઊઠી હોય, પરંતુ આગ તો આગ છે અને તેનો સ્વભાવ છે કે જ્યાં ઉત્પન્ન થાય છે. તેને જ બાળે છે. જેના ધર્ષણથી આ આગ લાગી છે, તે સળગે કે ન સળગે પરંતુ તું તો આ આગથી સળગી જ રહ્યું છે.

જેની સાથેના ધર્ષણથી તારી ભીતર આ આગ લાગી છે તે દુર્બોધ હોય, અજ્ઞાની હોય અથવા કોઈ શ્રમણ હોય, જ્ઞાની હોય, તેથી શો ફેર પડે છે? જો આ આગથી તું સળગી ઊઠ્યો, તો તને તો આ આગ સંતાપિત કરશે જ. લીમડાની લાકડીનું ધર્ષણ થયું હોય અથવા ચંદનના લાકડાનું. જો તે ધર્ષણથી કોઈ કાષ્ઠમાં આગ ઉત્પન્ન થઈ ગઈ તો તે આગ તે કાષ્ઠને બાળશે જ, બાળવું તે તેનો ધર્મ છે. આગ ભલે કોલસાની હોય કે પેટ્રોલની હોય, વિદ્યુતની હોય કે ગેસની હોય, આગ તો આગ છે. બાળશે. જ આથી સમજદાર માણસ સંદેષ આ વાતથી સતર્ક રહે છે કે આગ ભલે ગમે તે સ્ત્રોતથી ઉત્પન્ન થઈ હોય, તેને વધવા ન દેવી.

સુત્વા રુસિતો બહુ વાચં સમણાં વા પુથુજનાં ।

ફરુસેન ને ન પહિપજ્ઞા ન હિ સન્તો પટિસેનિ કરોન્તિ ॥

સમજદાર શાંતચિત્ત માણસ કોઈ શ્રમણ પાસેથી અથવા કોઈ મૂઠ અજ્ઞાની વ્યક્તિ પાસેથી અનેક દૂષિત વચનો સાંભળીને પણ બદલામાં પોતે ક્યારેય કટુ-કઠોર વચનનો પ્રયોગ નથી કરતો. સ્વયં ક્ષોધી થઈને તેનો પ્રતિકાર નથી કરતો. કારણકે તે જાણે છે કે એમ કરવાથી તે પોતે પોતાની ભીતર આગ સળગાવી દેશે અને તે દુર્ભાષી વ્યક્તિનો કાર્યની આગમાં નવું પેટ્રોલ છાંટી દેશે. પોતાના અને બીજાના ભલાને સમજનારો નથી. કે નથી કોઈ બીજાનાં કટુ વચન સાંભળીને તેને કટુ પ્રત્યુત્તર દઈને તેની આગને ભડકાવતો.

માવોચ ફરુસં કઞ્ચિ વુત્તા પહિવદેય્યં ।

દુક્ખા હિ સારમ્બકથા પરિદગ્ધા કુસેપ્પુ ॥

તેથી સમજદાર આદમી કદી કોઈ કડવી વાણી ન બોલે. કારણ કે સાંભળનારો ક્ષોધી થઈને બદલામાં કડવી વાણી જ બોલે. કારણ કે સાંભળનારો ક્ષોધભર્યું દરેક વચન દુઃખ જ પેદા કરશે. તેવાં વચનોનો પ્રયોગ કરનારા હંમેશા દુઃખી થશે.

યો કોપનેય્યે ન કરોતિ કોપં, ને કુજ્ઞાતિ સપ્પુરિસો કદાચિ ।

કુદ્ધોપિ સો નાવિકરોતિ કોપં, તં વે નરં સમણમાહુ લોકે ॥

સત્પુરુષો કદી કોઈ પર ક્ષોધ નથી કરતા. તેઓ તો કોઈ ક્ષોધને પાત્ર હોય, તો પણ ક્ષોધ નથી કરતા. ક્ષોધ આવી જાય તો પણ ક્ષોધ પ્રગટ નથી કરતા. આવા સંયમી સત્પુરુષો જ તો દુનિયામાં સાચા સંતો કહેવાય છે. ખરેખર સમજદાર માટે ક્ષોધ કોઈ પણ અવસ્થામાં ઉચિત નથી.

અલસો ગિહી કામભોગી ન સાધુ, અસઙ્ગતો વબ્બજિતો ન સાધુ ।

રાજા ન સાધુ અનિસમ્મકારી, યો પળિડતો કોધનો તં ન સાધુ ॥

નથી તો આળસુ, કામભોગી ગૃહસ્થ સારો હોતો કે ન સંયમવિહિન ગૃહસ્થાગી પ્રવર્જિત. નથી તો સમજથા-વિચાર્યા વિના નિર્ણય કરનારો શાસક સારો હોતો, કે ન ક્ષોધયુક્ત જ્ઞાની પંડિત. કોઈ ખરેખર જ્ઞાની હોત તો તે ક્ષોધનો ગુલામ હોય જ નહીં.

સમજદાર વ્યક્તિ હંમેશા પોતાની સાચી સુરક્ષા કરે છે. પોતાની સુરક્ષામાં જ તે બીજાંની પણ સુરક્ષા જુએ છે. સમજદાર વ્યક્તિ હંમેશા બીજાંની સાચી સુરક્ષા કરે છે. બીજાંની સુરક્ષામાં જ તે પોતાની પણ સુરક્ષા જુએ છે.

અત્તાનં રક્ખન્તો પરં રક્ખતિ,

પરં રક્ખન્તો અત્તાનં રક્ખતિ ।

તે પોતાની રક્ષા કરતાં કરતાં બીજાંની પણ રક્ષા કરે છે, બીજાંની રક્ષા કરતાં કરતાં પોતાની રક્ષા કરે છે. ખરેખર જે સ્વયં પોતે ક્ષોધની પહેલ નથી કરતો, એને કોઈ ક્ષોધી પહેલ કરે તો પણ પ્રતિક્રિયા સ્વરૂપ પણ ક્ષોધ નથી કરતો. તે જ પોતાની અને પરાયાની બંધાંની સાચી સુરક્ષા કરે છે. આ વ્યક્તિ જ ખરા અર્થમાં સત્પુરુષ છે.

ઉખિન્ન-મત્થં ચરતિ અત્તનો ચ પરસ્સ ચ ।

પરં સડકુચિતં અત્થા યો સત્તો ઉપસમ્મતિ ॥

પોતાના અને પારકાંના ભલા માટે જ સત્પુરુષ બીજાને કોપિત થયેલો જોઈને સ્વયં શાંતિ ધારણ કરે છે. ખરેખર તેમાં જ બંનેની ભલાઈ છે. કોપિત થયેલા પર કોપિત થવું તે પોતાની અને પેલાની બંનેની હાનિ છે.

હે મારા ભોળા મન ! તું જે ધર્મ-પથનો પથિક છે તે તો શાંતિનો પથ છે, શાંતિનો પથ છે, સહિષ્ણુતાનો પથ છે, ધીરજનો પથ છે. આ પથ પર ચાલનારા બધા પથિકો શાંતિનો જ અભ્યાસ કરતા ચાલ્યા છે. હું જાણું છું કે અત્યારે એ તો સંભવ નથી કે તને ધર્મરાજ ભગવાન તથાગતની માફક કદી કોઈ પણ અવસ્થામાં ક્ષોધ આવે જ નહિ. એમની માફક તારી પણ ભૂકૂટી કદી વાંકી થાય જ નહીં. પરંતુ એટલું તો અવશ્ય થઈ શકે કે જ્યારે પણ તને ક્ષોધ આવે ત્યારે તું શીઘ્રાતિશીઘ્ર તેનું શમન કરી લે. તેને વધવા ન દે. બુદ્ધ બનતાં પૂર્વ તે નર-શ્રેષ્ઠે પણ જન્મજન્મંતરોમાં આ જ અભ્યાસ કર્યો હતો. ભાવિ બુદ્ધ બોધિકુમારે સર્વથા ઉશ્કેરનારી સ્થિતિમાં પણ તે દુષ્ટ ક્ષોધને પોતાના શિર પર સવાર થવા જ ન દીધો. તેનો સામનો જ કર્યો.

ઉપજ્ઞે મે ન મુચ્છેય્ય ન મે મુચ્છેય્ય જીવતો ।

રજં વ વિપુલા વુદ્ધિ ચિખ્પમેય નિવારયે ॥

ઉત્પન્ન થયેલા ક્ષોધને જોતાં જોતાં ભાવી બુદ્ધને ભાન હતું કે આ ઉત્પન્ન થશે તો મને છોડશે નહિ. જીવનભર બાંધી રાખશે. જે રીતે ઊડતી ધૂળને વિપુલ વૃષ્ટિ દ્વારા દબાવી દેવાય છે.

તે રીતે આનું નિવારણ કરી દેવું જોઈએ અને તેમણે કર્યું પણ એમ જ.

उप्पज्जि मे न मुच्चित्थ न मे मुच्चित्थ जीवतो ।

रजं व विपुला बुद्धि खिप्पमेय निवारयि ॥

આ ક્ષોધ જેવો ઉત્પન્ન થયો કે હું તેને આદીન થયો નહીં. તેથી તે મને જીવનભર પોતાનો ગુલામ બનાવી શક્યો નહીં. જે પ્રકારે ઊંડતી ધૂળનું નિવારણ વિપુલ વર્ષા દ્વારા થઈ જાય છે. તે જ રીતે મેં તેનું નિવારણ કરી લીધું

यम्हि जाते न परस्सति अजाते साधु परस्सति ।

सो मे उपज्जि नो मुच्चि कोधो दुम्मेघगोचरो ॥

કેવો અનિષ્ટકારક છે આ ક્ષોધ ! તે ઉત્પન્ન ન થાય તો જ આપણે સારી રીતે જોઈ વિચારી શકીએ છીએ. તેના ઉત્પન્ન થવાથી તો બધી સૂઝ-બૂઝ નષ્ટ થઈ જાય છે. આવા અનર્થકારીના ઉત્પન્ન થવાથી હું એને આદીન ન થયો. ખરેખર ક્ષોધ તો મૂર્ખાઓની ગોચરભૂમિ છે.

यस्मिं व जायमानम्हि सदत्थं नायबुज्झति ।

सो मे उपज्जि नो मुच्चि कोधो दुम्मेघगोचरो ॥

જેના ઉત્પન્ન થવાથી માણસની બધી સદ્બુદ્ધિ નષ્ટ થઈ જાય છે અને તે સ્વયં પોતાનું ભલું-બૂરું પણ નથી સમજી શકતો, તેવો દુષ્ટ ક્ષોધ મારામાં ઉત્પન્ન થયો, પરંતુ હું તેને વશ ન થયો અહો ! ક્ષોધ તો મૂર્ખાઓની ગોચરભૂમિ છે.

येन जातेन नन्दन्ति अमिता दुक्खमेसिनो ।

सो मे उपज्जि नो मुच्चि कोधो दुम्मेघगोचरो ॥

જ્યારે મારામાં ક્ષોધ જાગે છે, ત્યારે મારા પેલા દુશ્મનો જેઓ મારું અનિષ્ટ ઈચ્છે છે, જે મને દુઃખી જોવા ઈચ્છે છે, તેમની ઈચ્છા પૂરી થાય છે. તેઓ એવું જોઈને પ્રસન્ન જ થાય છે. કારણ કે ક્ષોધને જન્મ દઈને હું મારાં દુઃખોને જ જન્મ આપું છું, તેથી મને ક્ષોધાન્વિત જોઈને તેઓ પ્રસન્ન જ થાય છે. આપો દુઃખદાયી ક્ષોધ મારામાં ઉત્પન્ન થયો. પરંતુ મેં તેનું તુરંત શમન કરી લીધું. હું તેનો ગુલામ ન બન્યો. અહો ! ક્ષોધ તો મૂર્ખાઓની જ ગોચરભૂમિ છે.

येनाभिभूतो कुसलं जहाति परक्करे विपुलं चा पि अत्थं ।

स भीमसेनो बलेवा पमद्दी कोधो महाराज न मे अमुच्चथ ॥

જેને વશીભૂત થઈને માણસ પોતાનું કુશળ ખોઈ દે છે, મોટામાં મોટો લાભ ખોઈ નાખે છે, હે મહારાજ ! ભલભલાનું મર્દન કરનારો આવા ભયાનક બળવાન ક્ષોધના ગુલામ થવામાંથી હું બચી ગયો. આ વિજયની ખુશીમાં ભાવી બુદ્ધ બોધિકુમાર પ્રસન્ન થઈ ઊઠ્યો.

अरे मारा पागल मन ! तं पण अ संतना पापन पथनो

અનુગામી થા. જીત, પોતાના ઉત્પન્ન થતા ક્ષોધને જીત. વધવા ન દે. તેને વશ ન થા. નહિ તો તે તારી ભીતર એવું ક્ષેપ - દૌર્ભનસ્ય ભરી દેશે. જે જીવનભર તારા પર છવાઈ રહેશે. જીવનભર તને દુઃખી કરતું રહેશે. એ તેને પછાડી દે અને સદાને માટે તને પોતાના વશમાં કરી લે તે પહેલાં શીઘ્રતાથી તેની જાળમાંથી નીકળ, તેનું ગુલામ થવામાંથી બચી જા. દૌર્ભનસ્ય આ ઊઠતા વંટોળ પર પ્રીતિ - પ્યારની માધુરી વર્ષા કર. મંગલ મૈત્રીનાં વિપુલ છાંટણા કર અને તેનું શમન કર ! શમન કર ! શમન કર ! જેથી તું પણ પ્રસન્નતાપૂર્વક કહી શકે,

सो मे उपज्जि नो मुच्चि कोधो दुम्मेघगोचरो ।

એ દુષ્ટ ક્ષોધ મારામાં ઉત્પન્ન તો થયો પરંતુ મને વશીભૂત ન કરી શક્યો. વશીભૂત ન કરી શક્યો. વશીભૂત ન કરી શક્યો. ક્ષોધ તો મૂર્ખાઓની ગોચરભૂમિ છે.

धर्मपथिक

सत्यनारायण गोयन्का

વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ - ધમ્મકોટ

તા. ૨૮ માર્ચના રવિવારે વિપશ્યની સાઘકોના પરિવારો માટે ધમ્મકોટ કેન્દ્ર પર વિપશ્યના પરિચય કાર્યક્રમ નું આયોજન નીચે પ્રમાણે કરેલ છે.

સમય : સવારે ૧૦.૦૦ થી ૧૨.૦૦ કલાકે

• ૧૨.૦૦ કલાકે ભોજન અને ત્યાર બાદ પરત.

• આઠ વ્યક્તિઓ સુધી સ્પેશ્યલ રિક્ષા આપના ઘર/વિસ્તારથી કેન્દ્ર અને પરત આવવા થઈ શકશે.

વાહન-વ્યવસ્થાની જરૂરવાળા સાઘકો માટે રિક્ષા નોંધાવવા સંપર્ક :

ગદવીભાઈ-મો. ૯૯૦૯૨ ૯૭૭૪૦

આવનારા સભ્યોની સંખ્યાની આગોતરી જાણ સિદ્ધિ ઓફિસ : (૦૨૮૧) ૨૨૨૦૮૬૧, મો. ૯૪૨૬૨ ૦૨૨૨૨ અથવા ધમ્મકોટ : ૨૭૮૨૫૫૦ પર અવશ્ય કરશોજી. જેથી ઉચિત વ્યવસ્થા થઈ શકે. સપરિવાર-મિત્રો સાથે લાભ લેશો.

ધમ્મકોટ ખાતે કોર્સ મેનેજરની આવશ્યકતા

ધમ્મકોટ ખાતે યોજાતી શિબિરોમાં કોર્સ મેનેજર તરીકે ધર્મસેવા આપવા ઈચ્છુક જે પરિષ્કસાઘક - સાઘિકા તથા શિબિરો માટે ધર્મ સેવક-સેવિકાની આવશ્યકતા હોય ધર્મ સેવા આપવા ઈચ્છુક ભાઈ-બહેન રાજકોટ સિદ્ધિ ઓફિસ પર પોતાની ઉપલબ્ધતાની તારીખ સાથે વિગત આપે.

વિભિન્ન ભાષાઓમાં વિપશ્યના પત્રિકા ઈન્ટરનેટ પર સુલભ છે.

http://www.vridhamma.org/newsletter_home.aspx

ની મુલાકાત લો.

જૂના સાઘકો માટે સૌરાષ્ટ્રમાં થતી સાધનાની માહિતી

- **જેતપુર** :: એક દિવસીય શિબિર : દર ચોથા રવિવારે ૭.૩૦ થી ૧.૦૦ દર રવિવારે સવારે ૮ થી ૯, પાટીદાર ડાઈમિંગ, નવાગઢ રોડ. સામુહિક સાધના : ડો. વાઘવાણી હોસ્પિટલ, સોમ થી રાત્રિ સવારે ૬ થી ૭, રાત્રે ૯ થી ૧૦. સંપર્ક : હિતેશભાઈ ઘોશિયા - ફોન : 02823-224856, M. : 99093 12946, અરવિંદભાઈ દવે - ફોન : 02823-224020, M. 94282 62257
- **મોઢી** :: એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના બીજા રવિવારે સવારે ૮ થી ૧, સામુહિક સાધના : ભુધવાર સવારે ૭ થી ૮, સરકારી આંગળી હોસ્પિટલ, ગાંધી ચોક. સંપર્ક : ગિરધરભાઈ આદ્રોજા - M. 99250 12211, ડો. કાતરિયા - ફોન : 02822 - 227501, M. 99090 26026
- **દિવ** :: સામુહિક સાધના : દર રવિવારે સાંજે ૬:૩૦ થી ૭:૩૦, જેન ઉપાસત્રય, સોરઠિયા ચોરી મેઈન રોડ. દિવ. સંપર્ક : અશોકભાઈ કુલભારિયા - M. 99096 23310, પ્રેમજીભાઈ - M. 94272 03702.
- **જૂનાગઢ** :: સામુહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૮:૦૦ થી ૯:૦૦, મણિભાઈ કાલરીયા સત્સંગ હોલ, રાયજીનગર, જૂનાગઢ. રેલિક સામુહિક સાધના : સમય : ૮.૩૦ થી ૯.૩૦ રાત્રે, ઓ-૩૦૨, મોતી પેલેસ, રાયજીનગર સામે, જૂનાગઢ. શ્રી જગદીશભાઈ અમલાણી - M. 94271 83365, શ્રી રમણીકાભાઈ કવા - M. 94272 05405. ડૉ. ધીરૂભાઈ શાહ - M. 98980 22136.
- **ભાવનગર** :: એક દિવસીય શિબિર : મહિનાના બીજા રવિવારે, સમય : સવારે ૭-૩૦ થી ૨, સામુહિક સાધના : દર રવિવારે સવારે ૭ થી ૮, આરાધના ફ્લેટ, મેઘાલય સર્કલ, દર ગુરૂવારે સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, ૧૦-વર્ષા સોસાયટી, સુભાષનગર. સંપર્ક : અનિલભાઈ શાહ, ફોન : 0287 - 3202002, M. : 94272 32145.
- **અમરેલી** :: એક દિવસીય શિબિર : મહિનાના ત્રીજા રવિવારે સવારે ૯ થી ૪, કમલ વિલા, મહિલા લાયકેરીની બાજુની ગલીમાં, લાયકેરી રોડ. સામુહિક સાધના : દર રાત્રિવારે સવારે ૬:૩૦ થી ૭:૩૦, ૧૫૮-ઓમનગર. નરુભાઈ મકવાણા, ચિત્તલ રોડ. સંપર્ક : પ્રારકાદાસ લલાડિયા - ફોન : (02792) 223983, M. 94262 31449, અશોકભાઈ ભુવા : 99253 73646
- **સુરેન્દ્રનગર** :: એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સવારે ૧૧ થી ૫, સામુહિક સાધના : રોજ સવારે ૭.૩૦ થી ૮.૩૦, ૧૦-બેંકર્સ સોસાયટી, વઢવાણ. દરરોજ સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦, બોસ્ટન રેસ્ટ હાઉસ, જૂના જંકશન રોડ. સંપર્ક : જોનભાઈ - M. 93746 03107, ડો. બાવીસી - ફોન : R. 02852-232564, 235033, M. 99988 29969, મહાસતીજી - ફોન : 02752-242030
- **જામનગર** :: એક દિવસીય શિબિર : દર બીજા રવિવારે બપોરે ૧૨ થી ૬ અને સામુહિક સાધના : દરરોજ સવારે ૮ થી ૯, સાંજે ૮ થી ૯, ભગવાનદાસ મોતિયાણી, ૬૫/૬૬, ટિપ્પિવજ્ય પ્લોટ, મોતી બંગલા પાછળ, પટેલ સેવા સમાજ પાસે, જામનગર. સંપર્ક : હિનાબેન ત્રિવેદી - M. 93289 05600, રમેશભાઈ મહેતા - ફોન : 0288-2677761, સંજયભાઈ - M. 94288 64557, ઈન્દુબેન મોહા - M. 94272 71002. ભગવાનદાસ મોતિયાણી - M. 98986 71251

સૌરાષ્ટ્ર વિપર્યયા કેન્દ્ર "ધમ્મકોટ" રાજકોટ C/o. બાબા હોટેલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ-૧. (0281) 2220861-866 (0281) 2221384, 94272 21591	કચ્છ વિપર્યયા કેન્દ્ર "ધમ્મસિંધુ" ભાડા. C/o. શ્રી ઉપરવાલ મુ. માસ, ઓ. ૩. ટી. માસ રોડ, માંચી. ૩૫૭-૩૩૦ ૪૧૫૧ (02834) 273303, 273612.	ગુર્જર વિપર્યયા કેન્દ્ર "ધમ્મપીઠ" અમદાવાદ ૨-વોડા તા. પોળકા, શ્રિ. અમદાવાદ - ૩૮૦ ૮૧૦ (02714) 294690, (M) 94264 19397	ઉત્તર ગુજરાત વિપર્યયા કેન્દ્ર-"ધમ્મ દિવાલર" મીઠા મહેલાણા. C/o. ઉપેન્દ્રકુમાર પટેલ, ૭-બપના ભવન, વિમલ મુખર મહેલ, બી.કે. રોડ, પહેલાવળ. (કે.સુ.)-૩૮૪ ૦૦૨. (02762) 254634, 252345 (M) 94272 33000
---	--	---	--

૨૦૧૦ માટે ૧૦ દિવસીય શિબિરની માહિતી			
03-03-10 to 14-03-10	11-03-10 to 22-03-10	03-03-10 to 14-03-10	03-03-10 to 14-03-10
17-03-10 to 28-03-10	29-04-10 to 10-05-10	17-03-10 to 28-03-10	17-03-10 to 28-03-10
31-03-10 to 11-04-10	13-05-10 to 24-05-10	31-03-10 to 11-04-10	05-05-10 to 16-05-10
14-04-10 to 25-04-10	27-05-10 to 07-06-10	01-05-10 to 12-05-10	19-05-10 to 30-05-10
28-04-10 to 07-05-10	12-07-10 to 23-07-10	: મોગર :	
09-05-10 to 20-05-10	27-07-10 to 07-08-10	"ધમ્મભવન" પ-કાલિંદી પાર્ક, અકોટા.	
21-05-10 to 01-06-10	20-08-10 to 31-08-10	ફોન : ૨૨૬૫-૨૩૪૧૧૮૧	
02-06-10 to 13-06-10	03-09-10 to 14-09-10	: ઘરંજ :	
30-06-10 to 11-07-10	16-09-10 to 27-09-10	દિલભાઈ પટેલ (૨૨૬૬૦) ૨૪૪૬૫૬	
14-07-10 to 25-07-10	04-10-10 to 15-10-10	મો. : ૯૪૨૫૭ ૦૦૭૫૫	
28-07-10 to 08-08-10	18-10-10 to 29-10-10	06-05-10 to 17-05-10	
11-08-10 to 22-08-10	07-11-10 to 18-11-10	26-05-10 to 06-06-10	
		10-07-10 to 21-07-10	
		06-09-10 to 17-09-10	

કચ્છ જૂના સાઘકો માટે સતિપટ્ટાન શિબિરો			
18-06-10 to 26-06-10	14-07-10 to 22-07-10		18-09-10 to 26-09-10
	06-10-10 to 14-10-10		

કચ્છ જૂના સાઘકો માટે વિરોષ શિબિરો			
16-06-10 to 27-06-10	18-10-10 to 29-10-10	01-09-10 to 12-09-10	15-12-10 to 26-12-10

ગંભીર સાઘકો માટે ૨૦-૩૦-૪૫ દિવસીય શિબિર			
(૨૦ દિવસ)	(૨૦ દિવસ)		(૨૦ દિવસ)
5-10-10 to 26-10-10	26-03-10 to 16-04-10		04-07-10 to 25-07-10
	27-07-10 to 17-08-10		
	(૩૦ દિવસ)		
	26-03-10 to 26-04-10		
	05-12-10 to 05-01-11		

એક દિવસીય શિબિર જૂના સાઘકો માટે			
દર મહિનાના પહેલા રવિવારે	દર મહિનાના પહેલા રવિવારે	દર મહિનાના અમદાવાદમાં	દર મહિનાના ચોથા રવિવારે

દોહા ધરમના

દુ:ખ જન્મ છે, દુ:ખ મરણ, જરા વ્યાધિ દુ:ખ હોય ।
 ઈસ દુખમય સંસાર મેં, દુ:ખ સે બચા ન હોય ॥
 જગ મેં હોતા હી રહે, અપ્રિય સે સંયોગ ।
 કોન ભલા જિસકા કલ્પી, પ્રિય સે હો ન વિયોગ ॥
 અનચાહી હોતી રહે, ચહી જગત કી રીત ।
 ચિત્ત વિચલિત કરતી રહે, મનચાહી કી પ્રીત ॥

એક્સેલ કોપકેર લિમિટેડ

૬/૨, રૂપાપરી રોડ, ભાવનગર - ૩૬૪ ૦૦૫.
 ફોન : (૦૨૭૮) ૨૨૧૨૪૦૧-૨-૩ ની મંગલકામના

દોહા ધરમના

દુખિયારે સબ લોગ હેં, કરેં શાંતિ કી ખોજ ।
 ચાહે તેલી ગંગુલા, ચાહે રાજ ભોજ ॥
 સુખ આચા પાગલ હુઆ, બદલતે લગી ન દેર ।
 ભૂલ ગયા સુખ મેં છિપે, દુખ કે કિતને ઢેર ॥
 ઈસ જગ મેં કિસકા હુઆ, સુખ સે અવિચલ મેલ ।
 જરાજીઈ હો, નષ્ટ હો, ચહી નિચતિ કા ખેલ ॥

ટીએમએલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ

૩૦૧-બી ટાવર, અલ્કાપુરી આર્કેડ, આર. સી. દત્ત રોડ
 વડોદરા-૩૯૦ ૦૦૭. ફોન : ૨૩૪૩૩૦૨/૦૪ ની મંગલકામના

સૌરાષ્ટ્ર વિપર્યયા રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ) ભાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. વતી પ્રકાશક તથા મુદ્રક : ચંદુભાઈ મહેતા, મુદ્રક સ્થાન : નાઈસ આર્ટ. "મુક્તિરામ કોમ્પોસ", રાષ્ટ્રીય શાળા મેઈન રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. દ્વારા રાજકોટ માટે પ્રકાશિત. તંત્રી : ભરત કાપડીયા. વિપર્યયા (ગુજરાતી) પત્રિકાનું લવાજમ : ભાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. ના સરનામે, સૌરાષ્ટ્ર વિપર્યયા રિસર્ચ સેન્ટરના નામે મ.ઓ./ડ્રાફ્ટ અથવા ચેકડેથી મોકલી શકારો. (બહારગામના ચેક લેવામાં આવશે નહીં.) રાજકોટ સિટી ઓફિસ : ભાલા હોટલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૧.
 વિપર્યયા 28 ફેબ્રુઆરી 2010 આ પત્રિકામાંની સામગ્રી વિપર્યયા વિશોધન વિન્યાસ, ઈન્ટરપુટીના સૌજન્યથી તથા વિપર્યયા ટિન્દી/અંગ્રેજી પત્રિકાઓના અંકોમાંથી પ્રકાશિત કરાય છે.

ચાર વર્ષનું લવાજમ : રૂ. 100/-
 વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. 30/-

If undelivered please return to :
સૌરાષ્ટ્ર વિપર્યયા રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ)
 ભાલા હોટલ, પંચનાથ પ્લોટ,
 રાજકોટ - 360 001.
 સિટી ઓફિસ : ફોન - (0281) 2220861-866
 મોબાઈલ : 94272 21591
 e-mail : info@kota.dhamma.org
 Web site : www.kota.dhamma.org

'વિપર્યયા' Reg-No. GUJGUJ 08700/6/1/99-TC
 Postal Reg. No. G-RJ-450
 (Renewed upto 31.12.2011)
 Wpp Licence No. G-PMG-RJT/015/2009

Weighs less than 8 gms
 Posted without Payment of Postage.
 Posting day-25th of every month,
 Posted at Rajkot RMS - 360 001.
 Write PIN CODE for Correct Delivery